

přednesu stran vyplývá, že žalující firma přihlásila k vyrovnacímu řízení, zavedenému o jmění žalovaného, pohledávku 55.051 M 84 pf. Nezáleží na tom, zda byla marková pohledávka ta v nesouhlase s § 14 vyr. ř. v této měně přijata a zařaděna mezi ostatní pohledávky, ohledně jichž bylo provedeno vyrovnací řízení. Z přihlášky té nelze ještě souditi, že žalující firma jako věřitelka projevila přihláškou tou úmysl, požadovati od žalovaného také kvotu 25% z 55.051 M 84 pf. a že žalovaná firma byla proto oprávněna platiti jen 13.762 M 96 pf. a ne 25% z částky počítané v Kč podle kursu ze dne zahájení řízení. Naopak jest míti za to, že i přihláškou 55.051 M 84 pf. byla podle §u 14 přihlášena částka, přepočítaná podle kursu ze dne zahájení řízení na Kč, že žalující firma účastnila se vyrovnacího řízení částkou počítanou v Kč a že má nárok na 25% z této částky, takže žalovaný byl povinen zaplatiti jí těchto 25% v ujednaných splátkách ať již v Kč anebo v něm. měně, ale ve výši odpovídající příslušné částce počítané v Kč podle kursu v den placení. Je proto nutno zjistiti, jaká částka v Kč odpovídala v den zahájení řízení pohledávce přihlášené částkou 55.051 M 84 pf., a zda částky splacené žalující firmě žalovaným v něm. M. odpovídaly podle kursu v den placení částkám, jež měl žalovaný podle vyrovnání zaplatiti žalující firmě, vezme-li se za základ kvota vypočtená v Kč.

Čís. 6027.

K založení sudiště podle §u 99 j. n. stačí sice i nárok žalovaného vůči žalobci na vydání hmotných věcí (§§ 325—329 ex. ř.), avšak, je-li sporno, zda přísluší nárok právě vůči žalobci či vůči osobě třetí, nelze tuto otázku řešiti ve sporu o příslušnost. § 99 j. n. předpokládá jmění, které není závislým na osudu žalobního nároku.

(Rozh. ze dne 14. května 1926, R I 394/26.)

Žalobu tuzemské banky proti cizozemci (příslušníku říšskoněmckému), opřenou co do místní příslušnosti o § 99 j. n., soud první stolice k námitce místní nepřislušnosti odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalující banka domáhá se na žalovaném — bytem v Haagenu ve Vestfálsku — zaplacení 14.945 Kč, jakožto zápůjčky, kterou prý mu poskytl roku 1918 na upsané pokladniční poukázky VIII. rak. válečné půjčky 10.000 K nom. K odůvodnění příslušnosti dovolaného obchodního soudu v Praze tvrdila žalobkyně v žalobě, že pokladniční poukázky jsou u ní v uschování, že tedy má žalovaný u ní v Praze majetek po rozumu §u 99 j. n. Když však se zjistilo, že pokladniční poukázky jsou uloženy u Rakouského úvěrního ústavu pro obchod a živnosti ve Vídni, že tam byly přihlášeny k soupisu a že jsou opatřeny kontrolní značkou

rakouskou, jala se žalobkyně odůvodňovati sudiště podle §u 99 j. n. tím, že prý má žalovaný proti ní nárok na vydání pokladničních poukázek a že ona zase má nárok na jich vydání proti Rakouskému úvěrnímu ústavu ve Vídni, jehož jest právní nástupkyní. Rekursní soud z tohoto důvodu skutečně námitku místní nepříslušnosti žalovaného zamítl, ač žalovaný popíral, že by měl nárok na vydání papírů vůči žalobkyni a namítal, že takového nároku neuplatňoval a neuplatňuje a kdyby takový nárok měl, že by jej měl jen proti vídeňskému ústavu, kde jsou papíry v uschování. Dovolacímu rekursu jest přiznati oprávnění. Předpis §u 99 j. n. vyžaduje, by v době žaloby byl v obvodu dovolaného soudu nějaký majetek žalovaného. Takovým majetkem může býti ovšem také nárok příslušející žalovanému proti žalobci na vydání věcí hmotných, zejména i nárok na vydání ruční zástavy, což jde na jevo z §§ 18 čis. 3, 325—329 ex. ř. a §u 1369 obč. zák. Vždy však jest nutno, by nárok žalovanému skutečně příslušel, a v tomto případě jest nutno, aby mu příslušel proti žalobkyni. Je-li to sporno, jako v tomto případě, jde tato spornost majetku na vrub žalobkyně, která se takového nejistého nároku žalovaného jako jeho majetku k odůvodnění sudiště podle §u 99 j. n. dovolává. Žalovaný dosud nároku neuplatňoval a neuplatňuje, žalobkyně sama přivádí nárok ten na povrch a takto si vlastně sama sudiště pro svou žalobu zakládá. Rozhodováním o tomto sporném nároku bylo by do jisté míry předbíháno rozhodnutí o tom, vůči komu přísluší žalovanému nárok na vydání cenných papírů a k tomu spor o příslušnost určen není. Jest tu však ještě jiný důvod pro odepření sudiště podle onoho zákonného předpisu. Každý zákonný předpis musí býti vykládán v duchu a úmyslu zákonodárcově tak, by k platnosti přišla pravá vůle zákonodárce a by dotyčný předpis nebyl rozšiřován přes meze, jež zákonodárce překročiti nemínil. Předpis §u 99 j. n. má na mysli jmění, které není závislé na osudu zažalovaného nároku a které by tu teprve bylo, kdyby bylo žalobnímu nároku vyhověno. Žalobkyně prohlásila v žalobě ochotu vydati žalovanému cenné papíry, ale jen proti zaplacení zažalované pohledávky. Byl by tedy nárok žalovaného na vydání cenných papírů závislý na zaplacení pohledávky, která však jest sporna a o níž právě v tomto sporu má býti rozhodováno (srv. také rozhodnutí čis. 2842 sb. n. s.).

Čís. 6028.

Statkovi úředníci (zákon ze dne 13. ledna 1914, čis. 9 ř. zák.).

Předpisu §u 24 zákona jest vyhověno i tehdy, ponechal-li si vlastník při propachtování poměrně nepatrnou (1 : 21) část celku.

(Rozh. ze dne 14. května 1926, Rv I 1443/25.)

Žalobce byl ustanoven smlouvou ze dne 1. ledna 1917 hospodářským ředitelem na panství žalovaného do 31. prosince 1928. Když žalovaný propachtoval, počínajíc 1. lednem 1924, většinu svých dvorů cukerní společnosti, vystoupil žalobce ze služby žalovaného pro zkrácení služebních požitků a domáhal se na něm zaplacení plných služebních po-